

Datum
16 september 2008

GEBRUIKSBSLUIT BRANDVEILIGE BOUWWERKEN - REGELING BGB

**Besluit brandveilig
gebruik bouwwerken en
regeling Brandveilig
Gebruik Bouwwerken.**

**In deze leaflet worden
in het kort de
achtergrond en de rol
van Kiwa
toegelicht.**

**Doelgroep zijn:
bestuurders,
beheerders en
gebruikers van
bouwwerken.**

**Kiwa verbetert kwaliteit
met kennis van zaken**

Kiwa N.V.
Certificatie en Keuringen
Sir W. Churchill-laan 273
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK ZH

Tel. 070 414 44 00
Fax 070 414 44 20
www.1kiwa.com/brand

Inleiding

Vanuit de landelijke optiek bepaalt de woningwet dat elke gemeente een Bouwverordening moet vaststellen. Deze verordening beschrijft de procedures en eisen met betrekking tot het bouwen van gebouwen en de staat (toestand) van bestaande bouwwerken. De brandveiligheid maakt hier onderdeel van uit.

Onderdeel van genoemde Bouwverordening is het hoofdstuk "Brandveilig gebruik van bouwwerken". Hierin zijn vermeld de vergunningscriteria (vergunningplicht) en de zogenaamde gebruiksvoorschriften welke tevens als onderdeel van de gebruiksvergunning worden toegepast. De verlening van de gebruiksvergunning vindt alleen plaats als aan alle relevante brandveiligheidsvoorzieningen is voldaan.

Toezicht en handhaving zijn van groot belang voor de borging van het brandveilige gebruik van bouwwerken.

Een belangrijk aspect bij het toezicht op de naleving van brandveiligheidsaspecten is het feit dat gebruiksvergunningen een onbepaalde geldigheidsduur hebben. Voor het blijvend op orde zijn van de gebruiksvergunning dient het bouwwerk ook periodiek beoordeeld te worden op de brandveiligheidsaspecten.

De rol van Kiwa

Kiwa Certification is uw sparringpartner als het gaat om complexe en complete certificatietrajecten.

Zeer specifieke werkzaamheden, waarvan het eindresultaat moeilijk toetsbaar is, krijgen steeds vaker te maken met afnemers en overheden die een objectief kwaliteitsbewijs van de geleverde producten en diensten eisen. Proscertificatie maakt uw processen inzichtelijk. U stroomlijnt én verbetert ze. Zo worden in het kader van certificatie volgens BRL K21016/01 (Brandveilig Gebruik Bouwwerken) de objectdocumenten en het object zelf gecontroleerd.

KIWA's goede reputatie op het gebied van procescertificatie helpt u uw klanten te overtuigen van uw kwaliteit.

Update ontwikkelingen regeling Brandveilig Gebruik Bouwwerken

Zorginstelling Saffier is blij met nieuwe en 'geprezen' keurmerk Brandveilig Gebouw 'Wij hechten heel veel waarde aan veiligheid van cliënten en werknemers'

Verzorgingstehuis Swaenehove van Stichting Saffier in Den Haag is één van de eerste gebouwen in Nederland met het predicaat 'Brandveilig Gebouw'. Volgens Arne van der Veen, hoofd Interne Dienst bij de stichting, zijn er twee redenen waarom Saffier het keurmerk heeft aangevraagd: veiligheid voor cliënt en medewerker, en de wens om innovatief en maatschappelijk betrokken te zijn. Het nieuwe keurmerk trekt veel belangstelling. Zo wil de brandweer van de vier grote steden dat het keurmerk en de begeleidende regeling Brandveilig Gebruik Bouwwerken (BGB) landelijk wordt ingevoerd. Daarnaast werd de BGB genomineerd voor de Publieke Veiligheid Award van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Bovendien toonde de Onderzoeksraad voor Veiligheid onder leiding van Pieter van Vollenhoven belangstelling voor de regeling. Op dit moment wordt de BGB door de brandweer Den Haag, Kiwa en Stichting Saffier - de initiatiefnemers - en andere partijen zoals Centraal Beheer Achmea verder uitgewerkt met als doel de regeling nog completer te maken op het gebied van schadebeperking en bedrijfscontinuïteit.

Verzorgingstehuis Swaenehove in Den Haag presenteert zich als een kolos van een gebouw. Buiten schuifelen senioren met hun rollator langzaam voorbij. In Swaenehove wonen 110 mensen van wie een groot deel ouder is dan 80 jaar. Daarnaast werken er 65 mensen. Een groot deel van de bewoners is verminderd zelfredzaam. Dat is een van de redenen waarom de Stichting Saffier brandpreventie belangrijk vindt. Van der Veen: 'Saffier hecht heel veel waarde aan veiligheid en een goede woon-, leef- en werksituatie voor zowel cliënten, bezoekers als medewerkers. Daarnaast durf ik te stellen dat onze stichting innovatief is en een bijdrage wil leveren aan ontwikkelingen in de maatschappij.'

De wens om een bijdrage te leveren, was zo groot dat Saffier samen met onder andere de brandweer Den Haag en certificatie-instelling Kiwa vorm heeft gegeven aan de totstandkoming van het nieuwe keurmerk en de regeling. Zo werd het eisenpakket bijvoorbeeld in samenwerking met de brandweer en Kiwa opgesteld. En ook in de toekomst blijft Saffier betrokken: dan worden de andere vijf verzorging- en verpleeghuizen namelijk gekeurd. De nulmetingen zijn inmiddels uitgevoerd.

Volgens Van der Veen kan de stichting zich met het nieuwe keurmerk onderscheiden ten opzichte van andere zorginstellingen. Trots showt hij het bordje met het keurmerk bij de ingang. Bovendien heeft de hele procedure het bewustzijn van het personeel met betrekking tot brandrisico's en -preventie sterk verbeterd. Een ander belangrijk voordeel van de nieuwe regeling is dat het de aansprakelijkheid van de organisatie en haar bestuurders afdekt.

Marketing

Naast verzorgingstehuis Swaenehove beschikt verpleeghuis Vrederust-West in Den Haag over het predikaat 'Brandveilig Gebouw'. Net als Saffier wil Meavita, waar het verpleeghuis onderdeel van uitmaakt, dit jaar meer locaties laten beoordelen omdat ze zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid ten opzichte van de cliënten. Daarnaast hebben ook twee andere Haagse zorginstellingen (Florence en WZH) het initiatief omarmd. Op dit moment hebben een grote Utrechtse zorginstelling, een aantal kinderdagverblijven en de GGZ in Groningen een offerte aangevraagd voor het keurmerk. In fase 2 hopen de brandweer en het veiligheidsbedrijf Ascom onder bezielende leiding van Jan-Mark Vink - dat de regeling promoot en in de toekomst keuringen gaat uitvoeren - het keurmerk onder andere uit te rollen naar hotels, andere horecagelegenheden, warenhuizen, scholen, winkelcentra, gemeentelijke bouwwerken en de commerciële vastgoedsector. Voor deze laatste groep is het keurmerk niet alleen interessant vanuit het oogpunt van marketing ('wij verhuren veilig BGB vastgoed'), maar ook omdat het risico's afdekt die anders worden overgelaten aan de huurder. Tevens zorgt BGB ook hier weer voor een bewustwordingsproces. In dit geval bij de huurder.

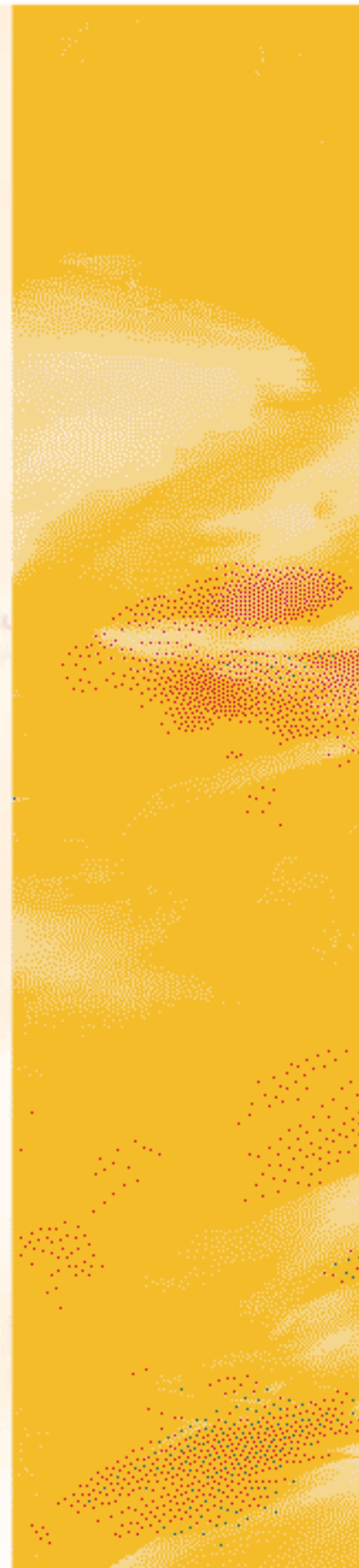
De regeling Brandveilig Gebruik Bouwwerken benadert de brandveiligheid integraal. Een gebouw moet vanuit bouwkundige invalshoek veilig zijn, de installaties moeten deugen en organisatorisch moet alles kloppen. Voor

verzorgingstehuis Swaenehove betekende dit veel aanpassingen. Van der Veen: 'Alle spijkers in de kozijnen moesten bijvoorbeeld vervangen worden door schroeven omdat bij brand de spijkers, en dus de kozijnen en ramen er te snel zouden uitspringen. Wat weer minder tijd betekent voor de inwoners om te vluchten en een veilig heenkomen te zoeken.' Daarnaast werden er op bouwkundig gebied allerlei brandwerende doorvoeringen aangebracht in de brandwerende scheidingen. Deze zorgen er bijvoorbeeld voor dat de brand niet van de ene naar de andere verdieping kan doorslaan. Zo zorgt een kastje rondom de afvoer van de wc's ervoor dat dit gat automatisch wordt afgesloten zodra de afvoerbuïs van pvc doorbrandt. Op organisatorisch gebied betekende de introductie van de regeling bijvoorbeeld ontruimingsoefeningen in samenwerking met de brandweer. Installatietechnisch werd de liftcentrale aangepast.

BGB en het bijbehorende keurmerk 'Brandveilig Gebouw' keurt dus niet alleen gebouwen, maar ook installaties en organisaties. De regeling heeft als doel om eigenaren en gebruikers van gebouwen de mogelijkheid te geven zich onafhankelijk en deskundig te laten toetsen op het brandveilige gebruik van hun bouwwerk. BGB staat of valt met de onafhankelijke beoordeling door een Kiwa-gecertificeerd opnamebedrijf. Tot nu toe beschikt alleen het bedrijf Dijkoraad Viavesta over die papieren. In de nabije toekomst volgen Ascom en anderen. De kwaliteit van het keurmerk is onder andere gewaarborgd door een klachtenregeling en audits van Kiwa bij de opnamebedrijven.

Oorsprong

De nieuwe regeling vindt haar oorsprong in Den Haag. Na de grote branden in Volendam en Enschede staken de toenmalige burgemeester Deetman, brandweercommandant Brons en de manager Facilitair Bedrijf van Saffier de koppen bij elkaar. Het idee was om de gemeentelijke Bouwverordening aan te passen. Een nieuw artikel zou bedrijven en instellingen moeten verplichten om jaarlijks een keurmerk te overleggen. Hiermee zouden brandpreventie en veiligheid in het algemeen een belangrijke plaats krijgen binnen de Bouwverordening. De regeling zou op een later tijdstip bovendien een landelijk karakter moeten krijgen om de ontwikkeling van allerlei alternatieve keurmerken tegen te gaan. Dit zou de kracht van een gezamenlijk sterk landelijk keurmerk immers afzwakken.

Met het initiatief sloot het Haagse trio aan bij de rapporten van Alders en Oosting - die na Volendam en Enschede verschenen - waarin gevraagd werd om meer verantwoordelijkheid bij de gebruiker te leggen. Toen de centrale overheid enige tijd later besloot om de brandveiligheidsvoorwaarden uit de Bouwverordening over te hevelen naar het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit) veranderde er het een en ander. Een verplicht landelijk karakter van de regeling bleek niet langer mogelijk.

Via het bovengenoemde Gebruiksbesluit wordt de verantwoordelijkheid voor de brandveiligheid van het gebouw nog nadrukkelijker bij de eigenaar en de gebruiker gelegd. De overheid heeft via wetgeving minimale eisen ten aanzien van brandveiligheid vastgelegd. De eigenaar/gebruiker heeft de (zorg)plicht om deze wetgeving te implementeren in het bouwwerk afgestemd op het gebruik van het gebouw.

Voor de inwerkingtreding van het Gebruiksbesluit werden er door de gemeente en/of de brandweer controles verricht voor het in gebruik nemen en tijdens de ingebruikname van het gebouw. Dit om vast te stellen of de brandveiligheid goed geregeld was. Met de introductie van het Gebruiksbesluit gebeurt dit nog steeds al kunnen deze controles niet meer met dezelfde diepgang worden uitgevoerd. De eigenaar of gebruiker is nu nadrukkelijker zelf verantwoordelijk voor de brandveiligheid. De capaciteit die hierdoor bij de brandweer is vrijgekomen wordt overigens gebruikt voor steekproefcontroles en controles op andere locaties.

Volgens Paul van de Wetering, hoofd Vergunningen en Handhaving van de Brandweer Den Haag en aanjager van de regeling, heeft de BGB vele voordelen. 'Ten eerste weet je als eigenaar dat je over een brandveilig gebouw beschikt dat ook nog eens periodiek (elk jaar, redactie) gecontroleerd wordt. De regeling draagt daarnaast bij aan de brandveiligheid in zijn algemeenheid. Veel achterstallig onderhoud halen we er bijvoorbeeld uit met dit keurmerk. Voor ons betekent dit dat we gebouwen met een keurmerk minder diepgaand hoeven te controleren zodat er capaciteit ontstaat om onze aandacht op andere zaken te richten. Daarnaast zijn er voordelen voor de gebruiker.

Hij krijgt een marketingtool in handen omdat hij over een veilig gebouw beschikt en bovendien betekent het keurmerk dat de aansprakelijkheid van de bestuurders is afgedekt.'

Besparing

Volgens Peter Voshol, productmarkt coördinator Fire Safety & Security bij Kiwa, dat al in een vroeg stadium door de Brandweer Den Haag bij de ideevorming werd betrokken en instrumenteel was in het tot stand komen van de regeling, zijn er meer voordelen: 'Voor nieuwbouwprojecten is het erg verstandig om een deskundig BGB opnamebedrijf in te schakelen om voor of tijdens de oplevering van het gebouw te laten verifiëren of de brandveiligheid van het gebouw voldoet aan de wetgeving. Hiermee voorkomt de eigenaar of gebruiker dat er tijdens de oplevering belangrijke zaken ten aanzien van de brandveiligheid over het hoofd worden gezien. En dat zal al snel leiden tot een besparing die de opnamekosten (en mogelijk een veelvoud hiervan) terugbetaalt. Daarnaast straalt zo'n keurmerk natuurlijk positief af op het gebouw en verbetert het de handelswaarde. Ook het verkrijgen van een brandverzekering wordt makkelijker. Tenslotte kan de eigenaar aantoonbaar maken naar de overheid dat het gebouw goed wordt geëxploiteerd, waardoor de kans op sancties nagenoeg is uitgesloten.'

De samenwerking tussen publieke (brandweer, gemeente), semi-publieke (Stichting Saffier) en publieke partijen (Kiwa, Centraal Beheer Achmea, Dijkoraad Viavesta en Ascom) maken het project heel bijzonder volgens Voshol en Van de Wetering. Er wordt in Nederland nog heel vaak gescheiden gedacht en gewerkt, aldus beide heren.

Nieuwe ontwikkelingen

Medio augustus kwamen de brandweercommandanten van de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht), die achter de nieuwe regeling staan, bijeen om te bepalen hoe de BGB verder geïmplementeerd kan worden. Van de Wetering van het Haagse korps hoopt dat uiteindelijk alle bedrijven en instellingen in Nederland over het keurmerk beschikken.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) onder leiding van Pieter van Vollenhoven, opgericht na de grote branden in Volendam en Enschede, heeft ook belangstelling getoond voor de nieuwe regeling.

Een comité van betrokkenen heeft de BGB inmiddels toegelicht aan de OvV.

Op dit moment wordt de BGB in samenwerking met verzekeraar Centraal Beheer Achmea en Ascom doorontwikkeld. Zo wordt er gewerkt aan een methode om de schade aan het gebouw bij een brand te beperken. Bijvoorbeeld door het kiezen van een bouwmethode waardoor een gebouw na brand weer opgebouwd kan worden. Nu moeten bedrijven of instellingen vaak helemaal opnieuw beginnen. Denk bijvoorbeeld aan de brand in mei bij de TU Delft die het hele pand in de as legde. Bovendien wordt er gedacht aan een bedrijfscontinuïteitparagraaf. Veel bedrijven gaan nu failliet na een brand omdat de hele voorraad weg is of de productie stil komt te liggen en de handel dus noodgedwongen stopt. Ook hiertoe zijn verbeteringen voorgesteld.

Verzekeraar Centraal Beheer Achmea heeft besloten om bedrijven en organisaties die over het uitgebreide keurmerk beschikken 'korting' te geven op hun premie in de vorm van specifieke voorlichting en dienstverlening op het gebied van brandveiligheid. Dat betekent dat een deel van de premie aan het eind van het jaar teruggegeven wordt in de vorm van bijvoorbeeld trainingen Bedrijf Hulp Verlening (BHV), onderhoud etc. Ook zou er korting gegeven kunnen worden op de keuring van het jaar daarop.

Waarom Kiwa N.V.

Voordelen van het samenwerken met Kiwa:
Kiwa certificeert met kennis van zaken.
U kunt bij ons terecht voor een groot scala aan uiteenlopende vormen van externe toetsing: CE-markering (Kiwa is onder nr. 620 genotificeerd als approval body binnen de Europese Richtlijn voor bouwproducten), specifieke BRL's, ISO 9001, ISO 14001 (milieu), VCA*/VCA**, OHSAS 18001 (ARBO) etc.

Voor informatie of vragen:

Kiwa Certification te Rijswijk
Peter Voshol
Tel: 070-4144614
E-mail peter.voshol@kiwa.nl
www.1kiwa.com/brand